

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация: ТЕМА 9.4.37.

Име на курса: **ЛЕКЦИИ ПО РЕЛИГИОЗНАНИЕ и СРАВНИТЕЛНА РЕЛИГИЯ**

Лектор: Професор дфн Стефан Пенов. (от м. ноември 2026 курсът се поема от Доц.д-р Мирослав Бачев).

Телефон: 0887-146-254

Имейл: <dr.st.penov5776@gmail.com> & <stefan.penov@ips.bas.bg>

Хорариум- 30 часа

Анотация (до 150 думи): *Част I*: Същност и функции на религията - Религията като предмет и интердисциплинарен изследователски проблем. Социален, психологически, антропологичен и теологичен аспект на изследването. Духовна същност на религията като светоглед и ценности., генезис и детерминация на религията. Развитие на религиите от анимизма и политеизма до монотеизма. Функции на религията: психоинтегративни, персонално-екзистенциални, гносеологични; социални, държавни, национално-консолидиращи. Изследванията по религия до XXI век. . Съдържание на религията като концепция за Бога, света и човека. Основни световни религиозни движения, направления, центрове, издания, автори и школи. Философия на религията, религиозна философия и теология на световните религии. *Част II. Сравнително религиознознание*: Исторически и сравнителен анализ на световните религии деноминации, секти, нови движения: Религиите в античността; Юдаизмът – първата последователна, абрахаична религия и парадигма за монотеизма. Християнството като световна религия: ранното юдео-християнство; държавна религия, апостолски църкви, ереси и секти. Католицизъм (нео/томизъм; Втори Ватикански събор). Православие (7-те Вселенски събора; Византия и исихазъм); Протестантизъм и англиканство - направления: либерален протестантизъм, неоортодоксален, екзистенциално направление. Ислямът като световна религия- шиити и сунити. Съвременният ислямски фундаментализъм. Религиозно-юридически школи. Източните форми на духовност: хиндуизъм и будизъм. Нови религиозни движения, църкви и деноминации. Основи на теорията на сравнителното религиознознание.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема / Модул 1: Същност и функции на религията.

Тема / Модул 2: . Развитие на религиите от анимизма и политеизма до монотеизма.

Тема / Модул 3: *Сравнително религиознознание*: Исторически и сравнителен анализ на световните религии, деноминации, секти, нови движения

Тема / Модул 4: Теория на сравнителното религиознознание.

Форми на обучение и оценяване:

- Лекции и семинари.
- Подготовка на реферат по един от модулите.

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

- 1/ Запознаване с понятието за религията като предмет и интердисциплинарен изследователски проблем. – 3 точки.
 - 2/ Съдържание на религията като концепция за Бога, света и човека.- 5 точки.
 - 3/ Разбиране на същността на световните религии и техните функции за общество и личността.-
- 4 точки.
 - 4/ Изработване на концепция за сравнителен анализ на религиите.- 4 точки
 - 5/ Запознаване с теорията на сравнителното религиознание.- 5 точки.
- Общо 20 точки.

Литература: До 100 заглавия.

Основна литература:

- Пенев Ст., Слаников Ив. ФИЛОСОФИЯ на РЕЛИГИЯТА. София, Орион прес – 2000.
- Пенев Ст., Мистерии на юдаизма и християнството: Религия-Личност-Общество. София, ИК Орион прес, 2005.
- Слаников Ив., Религията и науката като духовни подстъпи към света и човека. София, Орион прес, 2005.
- Темат. сборник: Религиите в Европа и бъдещето на Православието, съст. Ст.Пенев,София, ИК Орион прес, 2006 г.
- .- Поредица от 3 Тематични сборници: Традиционни религиозни светогледи и ценностите на ХХІ век. Съст. Ст.Пенев, София, ИК Пропелер, 2015-2017.
- Поредица от 8 Тематични сборници: ХУМАНИЗЪМ- НАУКА – РЕЛИГИЯ, съст.и ред. Р Крикорян & Ст.Пенев, София, Военно издателство, 2011-2018.
- Пенев Ст. Диалектическият Логос на религията. София, ИК Пропелер 2015.
- Пенев Ст. Петров Л., Николова С., Методиев С., Ангелов Цв. Във:Философски алтернативи, кн.1/2019 г.
- Бачев М., Единство и многообразие на духа – Проблемът за религиозния плурализъм. София, Пропелер, 2024.
- Тематичен сборник: Предизвикателства на философските и теологичните светогледи през ХХІ век. София, съставители: Цв.Ангелов & Ст.Пенев, ИК Пропелер 2025 г.

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

- Изискване за магистърска степен.